

KONVENCIJA O ZAKONU KOJI SE PRIMENJUJE NA SAOBRAĆAJNE NEZGODE OD 4.maja 1970. * ¹ (IZVACI)

Članak 1.

Ova konvencija određuje mjerodavno pravo za građansku izvanugovornu odgovornost za prometne nezgode na cestama, bez obzira na vrstu postupka po kojem se utvrđuje ta odgovornost.

Pod prometnom nezgodom na cestama u smislu ove konvencije smatra se prometna nezgoda u kojoj je uključeno jedno ili više motornih ili nemotornih vozila, a koja se dogodila u prometu na javnoj cesti na području otvorenome za svakoga ili na nejavnom području, ali otvorenome za određeni broj osoba koje imaju prava da se njime koriste.

Članak 2.

Ova se konvencija ne primjenjuje:

- (1) na odgovornost proizvođača, prodavača, kao i popravljачa vozila,
- (2) na odgovornost vlasnika ceste ili svake druge osobe obvezane da osigura održavanje ceste ili sigurnost korisnika,
- (3) na odgovornost trećih osoba, isključujući odgovornost vlasnika vozila ili naredbodavca,
- (4) na regresne zahtjeve između odgovornih osoba,
- (5) na regresne zahtjeve i subrogacije koje se odnose na osiguravatelje,
- (6) na zahtjeve i regresne zahtjeve što ih podnose ustanove socijalnog osiguranja, druge slične ustanove i javni automobilski garancijski fondovi, ili se ti zahtjevi podnose protiv njih, kao i na svako oslobađanje od odgovornosti predviđeno pravom koje je mjerodavno za te ustanove.

Članak 3.

Mjerodavno pravo je unutrašnje pravo države na čijem se području dogodila prometna nezgoda.

Članak 4.

Uz iznimke iz članka 5, odstupa se od članka 3, u slijedećim slučajevima:

- a) Ako je samo jedno vozilo sudjelovalo u prometnoj nezgodi i ako je registrirano u nekoj drugoj državi osim one na teritoriju koje se dogodila prometna nezgoda, unutrašnje pravo države registracije primjenjuje se na odgovornost:

* Redakcijski pročišćeni tekst. Konvencija je objavljena u Sl. l. bivše SFRJ 26/1976. Notifikacijom o sukcesiji Hrvatska je postala strankom konvencije 8. listopada 1991. (NN MU, br. 4/1994).

¹ Prema podacima od 27.lipnja 2000., konvenciju su ratificirale slijedeće države: Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Češka, Francuska, Hrvatska, Luksemburg, Makedonija, Nizozemska, Slovačka, Slovenija, Španjolska i Švicarska. Prema podacima od 27.lipnja 2000., konvenciji su pristupile slijedeće države: Bjelarus.

- prema vozaču, posjedniku, vlasniku ili svakoj drugoj osobi koja polaže neko pravo na vozilo, bez obzira na njihovo redovno boravište,
- prema oštećenome koji je bio putnik, ako se njegovo redovno boravište nalazi u nekoj drugoj državi osim one na teritoriju koje se dogodila prometna nezgoda,
- prema oštećenome koji se nalazio na mjestu prometne nezgode izvan vozila, ako je imao svoje redovno boravište u državi registracije vozila.

Ako je bilo više oštećenih, mjerodavno pravo određuje se posebno za svakog od njih.

- b) Kad je više vozila uključeno u prometnu nezgodu, odredbe koje su navedene pod a) primjenjuju se samo ako su sva vozila registrirana u istoj državi.
- c) Ako su osobe koje su se nalazile izvan jednoga ili više vozila na mjestu prometne nezgode, učestvovala u prometnoj nezgodi, odredbe pod a) i b) primjenjuju se samo ako su te osobe imale redovno boravište u državi registracije. To vrijedi i u slučaju kad su te osobe oštećene prometnom nezgodom.

Članak 5.

Pravo koje je mjerodavno na osnovi članka 3. i 4. na odgovornost prema putniku koji je oštećen, uređuje odgovornost za štetu na stvarima u vozilu koje pripadaju putniku ili su mu bile povjerene.

Pravo koje se primjenjuje na osnovi članka 3. i 4. na odgovornost prema vlasniku vozila uređuje odgovornost za štetu na stvarima koje se prevoze u vozilu, osim stvari utvrđenih prethodnim stavkom.

Pravo koje se primjenjuje na odgovornost za štetu na stvarima koje se nalaze izvan jednog ili više vozila, je unutrašnje pravo države na čijem se području dogodila prometna nezgoda. Međutim odgovornost za štetu nanесenu osobnim stvarima oštećenoga koje se nalaze izvan jednog ili više vozila, uređuje unutrašnje pravo države registracije, ako se to pravo primjenjuje na odgovornost prema oštećenome po članku 4.

Članak 6.

Za vozila koja nisu registrirana ili koja su registrirana u više država primjenjuje se, umjesto prava države registracije, pravo države u kojoj su redovito smještена. To se isto primjenjuje ako vlasnik, posjednik ili vozač nemaju u vrijeme prometne nezgode svoje redovno boravište u državi registracije.

Članak 7.

Bez obzira na mjerodavno pravo koje se primjenjuje pri određivanju odgovornosti, uzimaju se u obzir prometna i sigurnosna pravila što su na snazi u mjestu i u vrijeme prometne nezgode.

Članak 8.

Mjerodavno pravo određuje osobito:

- (1) pretpostavke i opseg odgovornosti,
- (2) razloge za oslobođenje od odgovornosti kao i svako ograničenje i podjelu odgovornosti,
- (3) postojanje i narav štete koja se može naknaditi,
- (4) vrstu i opseg naknade,
- (5) pitanja ustupa ili nasljeđivanja prava na naknadu,
- (6) osobe koje imaju pravo na naknadu štete koju su osobno pretrpjele,
- (7) odgovornost nalogodavca za postupke njegova agenta ili poslodavca za njegova posloprimca,
- (8) zastaru i gubitak prava protekom vremena, uključujući početak, prekid i zastoje rokova.

Članak 9.

Oštećene osobe imaju pravo izravne tužbe protiv osiguravatelja odgovorne osobe, ako im takvo pravo priznaje pravo koje se primjenjuje na osnovi članka 3., 4. ili 5.

Ako pravo države registracije, koje se primjenjuje na osnovi članka 4. ili 5. ne predviđa to pravo, ono se ipak može ostvariti ako ga utvrđuje unutrašnje pravo države u kojoj se je dogodila prometna nezgoda.

Ako nijedno od tih prava ne utvrđuje takvo pravo na tužbu, ono se može ostvariti ako ga predviđa pravo koje je mjerodavno za ugovor o osiguranju.

Članak 10.

Primjena prava koje je mjerodavno na osnovi ove konvencije može se odbiti samo ako je ono očito protivna javnom poretku.

Članak 11.

Primjena članka 1. do 10. ove konvencije ne zavisi od uzajamnosti. Konvencija se primjenjuje iako mjerodavno pravo nije pravo jedne države ugovornice.

Članak 12.

Svaka teritorijalna jedinica koja čini dio države koja nema jedinstveni pravni ustroj smatra se državom radi primjene članka 2. do 11. ako ima svoj vlastiti pravni ustroj na području građanske izvanugovorne odgovornosti u pogledu prometnih nezgoda.

Članak 13.

Država koja nema jedinstveni pravni ustroj nije obvezatna primjenjivati ovu konvenciju na nezgode koje se dogode na njezinu području u kojima su sudjelovala samo vozila koja su registrirana u teritorijalnim jedinicama te države.

Članak 14.

Država koja nema jedinstveni pravni ustroj može u času potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja izjaviti da se ova konvencija proširuje na sve njezine pravne ustroje ili samo na jedan ili više njih i može svakoga časa izmijeniti tu izjavu dajući novu.

Te se izjave priopćuju Ministarstvu vanjskih poslova Nizozemske i izričito naznačuju pravne sustave na koje se ova konvencija primjenjuje.

Članak 15.

Ova konvencija nema prednost pred drugim konvencijama kojih su članice postale ili će postati države ugovornice i koje sadrže odredbe o građanskoj izvanugovornoj odgovornosti zbog prometne nezgode.